Kabinetszekrény

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	5398
Alkotó:	Grund, Norbert (1717 - 1767) / kabinetfestő Kohl, Luwig (1746 - 1821) / kabinetfestő
Készítés ideje:	17. SZÁZAD 1. FELE 1760 KÖRÜL
Készítés helye:	Flandria; Csehország
Anyag:	tölgyfa
Technika:	elefántcsont berakás; gyöngyház berakás; olajfestés; teknőcpáncél-berakás
Méretek:	magasság: 154 cm szélesség: 98 cm mélység: 45 cm

A kabinetszekrény kihúzható fiókokból álló homloklapja kváderköves reneszánsz palotahomlokzatot imitál, melyet féloszlopokkal keretelt, szegmensíves és háromszögű tympanonnal záródó aediculák tagolnak. Az aediculák "nyílásait", azaz a fiókhomloklapokat olajfestésű képmezők töltik ki, melyek tájképeket és zsánerjeleneteket ábrázolnak.

Az alsó sorban, a "lábazati zónában" öt, fekvő téglalap alakú képmező helyezkedik el: tóparti jelenet szántó paraszttal csatajelenet vágtató lovasokkal, az előtérben szántó parasztokkal mitológiai jelenet: faun, lebegő ruhás nőalakkal, balra fél akttal (Pan és Syrix?) sziklás tópart, háttérben vitorlással tóparti jelenet csónakos halásszal.

A "homlokzat" középső sávjában alul egy-egy nagyobb, fölül egy-egy kisebb képecske kapott helyet. A bal szélen alul folyóparti tájkép, fölötte erdei jelenet három figurával. A jobb szélen alul városkép, fölötte fiatal pár gyermekkel és kutyával. Középen egy-egy félköríves lezárású, illetve fölötte egy-egy ovális képmezőben: erdei társaság legelésző lóval erdőszél templommal, két figurával, kutyával pánsípot fúvó figura öreggel és tehénnel erdei jelenet piros mellényes férfival, kék szoknyás nővel.

A zárópárkány alatti fióksor alatt: két társalkodó férfi és egy nő piros köpenyes, kalapos lovas, kék ruhás férfival, kutyával két társalkodó férfi szivárványos ég alatt.

A kabinetszekrényt elsőként Payrné Elefánt Olga publikálta, németalföldi lábasszekrényként. Ezt követően Csányi Károly a tárgyat a csehországi Egerben (Cheb) készült 18. századi munkának vélte. Bedő Rudolf 1955-ben publikált tanulmányában a képeknek szentelt nagyobb figyelmet: a sokféle téma, az intim hangulat, a világos színek, a szürke aláfestés, a bátor ecsetkezelés alapján a két staffázs nélküli tájkép kivételével a képeket a csehországi rokokó festő, Norbert Grund 1760-as években készült munkáiként határozta meg, feltételezve, hogy a staffázs nélküli tájak Grund tanítványa, Ludwig Kohl művei. A meghatározást elfogadva a kabinetszekrény már Grund műkeként szerepelt a festő 1967-es bécsi életmű-kiállításán. Feltételezhető, hogy eredetileg is képmezők lehettek a fiókhomloklapokon, amelyeket 1760 után a cseh festők újrafestettek.

A díszszekrény kétszárnyú ajtaja, vagy lehajtható lapja hiányzik. Két oldalán a ládaeredetre utaló kengyeles, aranyozott bronzfülek helyezkednek el. A lábazat 19. századi.

Irodalom

- Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Bútorművészet a gótikától a biedermeierig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - 39. (Nr. 3.)
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - fa, bútor 12.
- Seifertová H., Sevcík A.: *S ozvěnou starých mistrů. Pražská kabinetní malba 1690 - 1750*. Národní galerie, Praha, 1997. - Nr. 9.
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/5.
- Szerk.: Mojzer Miklós: *Zsánermetamorfózisok. Világi műfajok a közép-európai barokk festészetben*.

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum

Szépművészeti Múzeum, Budapest, 1993. - Nr. B.120.
- Szerk.: Voit Pál, László Emőke: *Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - p. 345.
- Batári Ferenc: *Európai bútorok a XV-XVII. században*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1973. - Nr. 44.
- *Norbert Grund (1717-1767)*. Österreichische Galerie Belvedere, Wien, 1967. - Nr. 119.
- Bedő Rudolf: Norbert Grund képei az Országos Iparművészeti Múzeum egy szekrénykéjén. *Művészettörténeti Értesítő*, 4. (1955). 1955. - 220-223.
- Szerk.: Voit Pál, Csernyánszky Mária: *Az Iparművészeti Múzeum mesterművei. 1896-1946*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1946. - p. 5.
- Szerk.: Csányi Károly: *Az Országos Magyar Iparművészeti Múzeum gyűjteményei - az iparművészet rövid történetével*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1926. - Nr. 60.
- Elefánt Olga: Iparművészeti Múzeumunk bútorgyűjteménye. *Magyar Iparművészet*, 18. (1915). 1915. - 298-309:299.;321.kép

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum
dots.hu PDF generator

© 2012-2026, Minden jog fenntartva Iparművészeti Múzeum